

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 14.04.2021

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Pandemiyle birlikte ülkemizde daha da derinleşen ekonomik kriz nedeniyle üreticilerimiz, besicilerimiz ve yetiştiricilerimiz büyük zorluklar yaşıyor. Fahiş oranda artan üretim maliyetlerine rağmen çiftçinin ürünü para etmiyor, et fiyatları yerinde sayarken süt fiyatları da maliyeti karşılamıyor.

Hayvancılıkla uğraşan besici ve yetiştiricilerimiz, artan yem maliyetlerine karşın et ve süt fiyatlarının düşük olmasından dolayı oldukça dertli. Bu gelişmeler üreticiyi adeta bitirme noktasına getirdi. Artan girdiler nedeniyle binbir emekle yetiştirdiği küçükbaş ya da büyükbaş hayvanını satarak yem almaya çalışan üreticilerimiz mağdurdur. Hızla üretimden uzaklaşıyor. Bu nedenle hayvancılık bitme noktasına gelirken, ülkemizin hayvan varlığı da azalıyor.

Türkiye’de yaklaşık olarak yıllık 25 milyon ton karma yem üretiliyor. Ortalama rakamlarla ifade edersek, bunun 14 milyon tonu büyükbaş ve küçükbaş yemi, 10 milyon tonu kanatlı hayvan yemi ve 1 milyon tonunu da diğer yemler oluşturuyor. Yaklaşık olarak yem sektörünün 50 milyar liralık bir cirosu bulunuyor. İşin kötü tarafı ise üretilen karma yemin neredeyse yarısından fazlası ithal hammaddelerden oluşuyor. Geride kalan 2019 yılı ve 2020 yılında ortalama üretilen 25 milyon yem için 13-14 milyon ton civarında soya ve mısır gibi yem için ithalat yapıldı. Son iki yıllık periyotta sürekli yem fiyatları zamlanıp artıyor. Süt ve besi yemi fiyatlarında minimum yüzde 60 ve üzerinde artış var. Ama maalesef et ve süt fiyatları zamlara rağmen gerileme eğiliminde. Çiğ süt fiyatları 2.80 kuruş olurken, bir çuval yem fiyatı ise kalitesine göre 135 liradan başlayıp 160 liraya kadar çıkıyor.

Yem fiyatlarının artmasına rağmen karkas et kesim fiyatlarının artmaması da başka bir sorun. Besicilerimiz şu an 35-40 lira olan kesim fiyatına tepki olarak 45 liranın altındaki fiyata kesim yaptırmayacağını belirterek isyan ediyor. Besicilerimizin can çektiği bu dönemde 1 litre sütle 1.5 kilogram yem alınabilmelidir. Yani yem/süt ve yem / et paritesine uygun bir fiyat ortamı sağlanmalıdır. Aksi takdirde besici ve yetiştiricilerimizin ocağı sönecek, aileleriyle birlikte daha fazla perişan olacaklardır. Bu durum hem ülkemizin üretim ve hayvan varlığına zarar verecek, hem de ekonomiyi ve tüketicileri olumsuz etkileyecektir.

Bu bağlamda;

- 1- Son 1 yılda ülkemizde ne kadarlık yem kullanılmış, yem hammaddesi olarak ne kadarlık bir ithalat yapılmıştır?
- 2- Yem fiyatlarında en az yüzde 60 olan artışın önüne geçmek için bir planlamanız var mıdır?
- 3- Yem/süt paritesinin üretici lehine iyileştirilmesi için bir girişiminiz olacak mıdır?
- 4- Karkas et kesim fiyatının en az 45 lira olması için bir adım atacak mısınız?
- 5- Üretim maliyetleri artarken et ve süt fiyatları nedeniyle mağdur olan besici ve yetiştiricilerimize yeterli desteğin verilmesi için bir girişimde bulunacak mısınız?